

DODATKOWA OPIEKA PIELEGNACYJNA – ZAKŁAD OPIEKUŃCZO LECZNICZY

z uwzględnieniem czynności:

✅ możliwe, ☀️ rekomendowane, ❌ zakazane
do wykonywania przez osobę sprawującą dodatkową opiekę.

✅ Czynności możliwe do wykonywania

Wsparcie emocjonalne

- Towarzyszenie pacjentowi podczas pobytu w ZOL.
- Pomoc w adaptacji do pobytu w placówce (rozmowa, obecność, wsparcie emocjonalne).
- Wspieranie poczucia bezpieczeństwa i orientacji pacjenta.
- Obecność przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych - za zgodą pacjenta i personelu.
- Pomoc w komunikacji z personelem, np. przekazywanie pytań pacjenta lub wyjaśnianie przekazywanych informacji.
- Ułatwianie kontaktu z rodziną i osobami bliskimi (telefon, wideorozmowy, wiadomości).

Pomoc w codziennych czynnościach

- Pomoc w regulacji oświetlenia, temperatury oraz organizacji otoczenia pacjenta.
- Pomoc w zmianie pozycji lub ułożeniu pacjenta - po uzgodnieniu z personelem.
- Umieszczanie rzeczy osobistych w zasięgu pacjenta (np. okulary, telefon, pilot, aparat słuchowy).
- Podawanie posiłków, napojów i sztuców oraz przygotowywanie produktów (np. krojenie, obieranie).
- Rozdrabnianie potraw oraz karmienie doustne - po uzgodnieniu z personelem.
- Pomoc w myciu, czesaniu oraz zmianie bielizny osobistej.
- Pomoc w korzystaniu z toalety (asysta, podanie basenu lub kaczki sanitarnej) - po uzgodnieniu z personelem.
- Pomoc w bezpiecznym przemieszczaniu się pacjenta w obrębie placówki - po uzgodnieniu z personelem.

Zaspokajanie potrzeb duchowych

- Czytanie książek, prasy oraz materiałów religijnych.
- Wspólna modlitwa lub rozmowa wspierająca.
- Pomoc w organizacji kontaktu z duchownym.
- Towarzyszenie podczas uroczystości lub aktywności organizowanych w placówce.

Organizacja czasu wolnego i aktywizacja

- Wspólna modlitwa, medytacje.
- Pomoc w nawiązaniu kontaktu z duchownym.
- Organizacja czasu wolnego (rozmowa, czytanie, rozwiązywanie krzyżówek, gry planszowe, słuchanie muzyki, spacer).
- Ułatwienie kontaktu z rodziną i osobami bliskimi (telefon, wideorozmowy, wiadomości).

☀️ Czynności rekomendowane do wykonywania

- Regularne odwiedziny zapewniające wsparcie emocjonalne i społeczne.
- Wsparcie emocjonalne – szczególnie u osób starszych lub z zaburzeniami orientacji.

- Pomoc w organizacji czasu wolnego i aktywizacji mieszkańca – np. wspólne czytanie, gry, rozmowy.
- Pomoc w utrzymaniu higieny z poszanowaniem intymności.
- Zachęcanie pacjenta do samodzielności w zakresie możliwych czynności dnia codziennego.
- Wspieranie aktywności ruchowej i poznawczej zgodnie z zaleceniami personelu.
- Obecność podczas trudnych emocjonalnie sytuacji lub pogorszenia samopoczucia pacjenta.

Czynności zakazane do wykonywania

Świadczenia zdrowotne i zabiegi medyczne

- Podawanie leków.
- Wykonywanie zastrzyków oraz podłączanie lub odłączanie kroplówek.
- Karmienie przez PEG lub sondę oraz wykonywanie cewnikowania.
- Zmiana opatrunków i pielęgnacja ran.
- Obsługa sprzętu medycznego (np. ssaków, pomp infuzyjnych, monitorów).
- Samodzielne wykonywanie pomiarów diagnostycznych bez uzgodnienia z personelem medycznym.
- Pobieranie materiału do badań (np. moczu, kału, krwi).
- Obsługa sprzętu medycznego (np. respiratory, monitory, ssaki, pompy).
- Samodzielne wykonywanie czynności rehabilitacyjnych wymagających kwalifikacji medycznych.

Inne działania zabronione

- Przenoszenie pacjenta (np. z łóżka na wózek) bez nadzoru.
- Opuszczanie oddziału z pacjentem bez zgody personelu.
- Samodzielne podejmowanie decyzji o zmianie zaleceń lekarskich lub dietetycznych.

Uwagi końcowe

- Wszystkie czynności osoby sprawującej dodatkową opiekę pielęgnacyjną powinny być prowadzone **w ścisłej współpracy z personelem medycznym**.
- Bezwzględnie należy przestrzegać zasad bezpieczeństwa i higieny oraz indywidualnych zaleceń medycznych.
- Zakres czynności może się różnić w zależności od stanu zdrowia pacjenta i planu leczenia oraz organizacji pracy oddziału.
- W przypadku pacjentów z zaburzeniami poznawczymi, otępieniem lub ograniczoną świadomością należy zwrócić szczególną uwagę na bezpieczeństwo, komunikację i komfort psychiczny pacjenta.